

Kedves Testvérek!

Emberek vagyunk. Isten képmása. Teremtmények. Nagyon hasonlóak és hihetetlen különbözőek. Más-más ízléssel, más vágyakkal és egyszerre nagyon hasonlókkal. A szükségünk, a hiányaink szinte teljesen ugyanazok, csak az arány különbözik. A történeteink vége, ahová a küzdelmeink vezetnek, ahol a gyökereket találjuk mindenhol szinte ugyanaz: nem szerettek, elhanyagoltak, bántottak, elhagytak, kihasználtak, feltételeket szabtak, megkérdőjelezték a létjogosultságomat. És mindegyre olyan egyszerű és szép lenne itt azt a választ hallani, hogy mindaz, ami hiányzott, ami fáj, ami nincs és nem is lesz a földi életben soha, azt majd megadja az Isten, azt majd visszakapjuk, majd kárpótol mindenért és minden körülbelül tökéletes lesz.

Kedves Testvérek, a helyzet az, hogy **Isten nem a hiányaink betöltője**. Bármennyire fájdalmas és nehéz ezt hallani! Istennek nem dolga, hogy az éppen általunk érzékelt hiányokat betöltse az életünkben. Isten gondviselő Atyánk, ami azt jelenti, hogy megtart minket és kegyelmesen gondoskodik létezésünkről, gyógyít és szeret. Ezzel együtt a Biblia Istene nem egy folyamatosan minket kényeztető nagyszülő, akihez menekülhetünk, aki kívánságainkat lesve tölti be vágyainkat (szigorú, korlátozó szüleink helyett). Nem is a tökéletes apa, aki majd megvéd és oltalmaz elhanyagoló és önző apáink és tétova, bizonytalan manipulatív anyáink helyett. A keresztyének jó része emiatt **csalódik** Istenben: nem akkor, nem úgy adja meg azt, amire vágyunk vagy szükségünk van, ahogy gondoljuk. Nincs tekintettel ránk, nem azt teszi, ami kellene, néha engedi mélyülni a fájdalmat vagy megisméltódnai a traumát. És ez HOGYAN LEHETSÉGES? Mert hát ha valaki szeret, hogy lehet, hogy nem adja meg azt, ami nekünk jó, ha megteheti?

Az előttünk lévő ígértetés sorozatban Isten lényének, természetének titka, titkának egy meghatározó része lesz előttünk, amit próbálunk megérteni hétről hétre a Szentírásból. Hátha Isten felfedi előttünk magát, felfedi lényét, szeretetét és a kapcsolat mélységét, amit velünk épít és fenn akar tartani, meg akar újírtani.

AZ ISTENNEL VALÓ KAPCSOLAT (amiben az előzőekben felvázolt módon nagyon sokszor tévesen kapcsolódunk Istenhez és várjuk a hiányaink betöltését) kerete a SZÖVETSÉG. Ez az, ami összekapcsol, ami a „szerződés” Isten és közöttünk. Lehet, hogy két mondatban össze tudnád foglalni, mi a szövetség, lehetnek hozzá asszociációid, de azért ez nem csak ennyi. Rendkívül összetett dologról beszélünk, amiről sokat beszél a Szentírás, amiről sok történetet mesél el és aminek megértésében legyünk türelmesek. Nem véletlenül foglalkozunk hónapokon keresztül vele.

Ma a szövetség természetének megértésekor 3 alapvető teológiai állításból kell kiindulnunk, amit a témához értenünk kell.

1. A szövetségi kapcsolat nem egy a lehetséges opciók közül, hanem az ember számára legjobb, legmegfelelőbb, hosszú távon a **lehető legjobb létezési keret**. Azért, mert az alapja az az összetartozás, ami alapvetően és mélyen összeköti az Istent és az embert: a teremtettségéből fakadó **istenképűség**. Ez legegyszerűbben annyit jelent, hogy Istenhez tartozunk. Ez tény. És emellett az ember istenképűsége miatt benne van az Istenhez tartozás igénye: csak a Vele való kapcsolatban lesz teljessé.
2. **Isten szövetségének története, hogy Ő kezdeményez, kapcsolatba akar lenni az emberrel**. Megint csak a mai kultúrából fakadóan természetes, hogy az egyéni szövetség és kapcsolat a hangsúlyos, miközben Isten népet hív el: Izraelt, az egyházat, s benne nyilván annak tagjait is. A szövetség azondban nem egy individuális üzlet, alku Isten és egy-egy „kis kedvenc” között.
3. **A szövetség, mint legjobb létezési keret tartalma az elköteleződés**. Aki nem szövetségben él, elköteleződésében nem tud másra alapozni, mint saját vagy a másik igényeire, vágyaira, a célszerűsége, hasznosságra. A szövetség a teremtéstől fogva az Isten által kínált út. Forrása Isten szövetségi hűsége, az ember felé való elkötelező szeretete.

A felolvasott Ige Mózes 5. könyvéből, a Jézus által legtöbbször idézett ószövetségi könyvből áll előttünk. És bevezet bennünket a szövetség természetének megértésébe. Valaminek a természetét megérteni, megismerni hosszabb idő, folyamat. Ezért is olvastam fel hosszabb szakaszt. Mózes 5. könyve a törvény megisméltése, Isten népének emlékeztetése Isten lényéről, szándékáról és a néppel való kapcsolatáról. Gyönyörű a ritmusa, a lüktetése, melyben felsejlik valami Isten titkáról, a szövetség természetéről.

A szövetség itt Istennek a népével való kapcsolatáról szól, ami a megújított szövetség keretében, Krisztusban bennünket is érint, mint Isten népet. Így tekinthetünk rá, így érthetjük meg a bennünket is kereső Istent.

- I. A szövetség: **az élet, a fennmaradás feltétele**. Az Igéből világos, hogy Isten hosszú távon tervez az Ő népével. Az élethez, a léthez pedig biztonságra van szükség. Mi adja a biztonságot, az élettér határait, állandóságát mi garantálja? Maga az ember, a család, a nemzet összetartása? Vagy az egész csak illúzió?

Mindenképp fel kell ismerni hozzá a gyengeséget, kiszolgáltatottságot, a szükségét az erősebbel való szövetségre és összetartozásra. És ezt kínálja az életre hívó Isten: szövetségi kapcsolatot, melyben van olyan

múlt, amiben van miért hálát adni, amiben van élvezhető, élhető jelen és reményteli jövő. Izrael kiválasztásakor fontos látni, hogy eléggé esélytelen volt a fennmaradásuk azon a területen, abban a korban. A fennmaradás a szövetségi kereten kívül esélytelen volt. Nagyon erős szövetségesre volt szükség, hogy ott meg lehessen maradni. Ezt kínálta Isten az Övéinek. Egyébként mindannyian szövetségeket építünk és megpróbáljuk bebiztosítani magunkat. Biztos ismersz ugyanakkor te is példákat, mikor betonbiztos életek roppantak össze, gyülekezetek mentek szét, rendszerek, birodalmak omlottak le. Alázattal és bizalommal kell Isten felé lennünk minden felől, amiben nagyon biztosak vagyunk.

II. A szövetség **kizárólagos**. Ezeket a verseket az istenfélő zsidó emberek reggel és este elimádkozzák: **4** Halld meg, Izrael: Az Úr a mi Istenünk, egyedül az Úr! **5** Szeresd azért az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes erődből! Megdöbbentő és félelmetes is az a kizárólagosság, ahogy Isten beszél magáról és a vele kapcsolatba lépő emberről. A szövetség, a Vele való kapcsolat nem egy alternatíva, hanem teljesen kizárólagos kapcsolat, ami meghatározza az összes többit. Ez szinte értelmezhetetlen a számunkra. Ez egy hierarchikus világ-és emberképet feltételez, míg a mi kultúránk ember- és világképe inkább hálózatos: egymáshoz kapcsolódó, diffúzabb, nyitottabb. Mik ennek a kizárólagosságnak a képei itt? A lényegét tekintve egyetlen dolgot jelentenek: osztatlanul! Osztatlan szívvel, lélekkel, erővel! Jézus ezt az első és nagy parancsolatnak nevezi. Jézus hozzáteszi: és teljes elmédből...! De hogy lehet parancsszóra szeretni? Lehet-e tényleg ilyen odaszántan, egyfélén élni? Azt tudom csak mondani, hogy egy az út, nincs más, amin élet van, ezért vissza kell térni az egy útra. Ez a szeretet az ember részéről viszont szeretet. A felismert és megragadott Isten-i szeretetre adott válasz. Kizárólagos, mint a szerelem. Mindez a kizárólagosság ugyanakkor nem egyenlő az emberi kizárólagossággal. A makacssággal, a fafejűséggel, mikor valaki azt gondolja, hogy valamit csak úgy lehet csinálni, ahogy ő gondolja. Mikor nem engedünk az igazunkból. Isten kizárólagosságát az evéshez tudnám hasonlítani: ha élni akarsz, enned kell. Ha létezni akarsz, a szövetségi keretben kell létezned. Megmakacsolhatod magad egy ideig, de nem tudsz élni, fennmaradni evés nélkül...

III. Emlékezz! A szövetségben élés ellensége első körben nem a szövetség áthágása, a lázadás, az ellenszegülés, hanem a felejtés. A feledékenység. Konkrét és átvitt értelemben is. Megrázó és megdöbbentő, ahogy ez a szakasz többféle módon megragadja: ne feleltesd el! Mit tett az Isten! Ő megszabadított! Kicsoda Ő és mennyire szeret Téged! A feledékenység táptalaja az Ige szerint a teli has, a jólét. Elég egyszerű képlet ez. Ezért téves Istent a hiányaink betöltőjévé csökevényesíteni, mert a hiányaink betöltése után egyszerűen nem lesz szükségünk rá. Isten azonban jóval több ennél! Milyen képekkel bátorítja Isten népét emlékezésre Isten?

- Az első kép: a szívedben maradjon! Azaz a lényed középpontjába helyezd! A legföltettebben őrzött trezorba tedd be, hogy ne feleltesd el!
- Ismételgesd úton-útfélen – szól a második figyelmeztetés. Mint amikor egy memoritert mondogatsz, egy fontos telefonszámot vagy kapukódot... Csak így maradhat meg a memóriában. Testvérek, ezért van a liturgiánk, az énekeink, a szimbólumaink: ennek az ismétlésnek, emlékezésnek a részei, elemei.
- A harmadik útja az emlékeztetésnek még ősbib: képek, szimbólumok, jelek. Jelek: a testeden, ajtófélfán, kapun.

Mekkora felelősség ez és egyben mekkora lehetőség is. Emlékezhünk. És itt szeretnék utalni, kedves gyülekezet az úrvacsorai közösség jelentőségére és súlyára. És szeretném megszólítani azokat, akik talán könnyedén veszik, akár opcionálisnak, természetesnek, vagy alapvető, hogy úgymint mindig késünk az istentiszteletről, miért lenne baj, ha az úrvacsorás alkalom elejéről, a bűnbánati részről lemaradunk, majd a nagy körben rendezzük, amit kell... Az úrvacsorai közösség és az egész istentisztelet a közösségi emlékezés színtere. És ha Isten komolyan veszi a szövetséget, márpedig elég komolyan veszi azt, mi ne vegyük könnyelműen és lazán az erre való emlékezést, az istentiszteletet, az úrvacsorai közösséget!

IV. A szövetség a történeted része. Az utolsó üzenet a szövetség természetéről, hogy az életünk, a történetünk része lenni Isten a szövetség által. A közösségi történetünk részévé és az egyéni életünk történetének részévé. Isten előre látja Izrael történetét, látja az útjukat és ezért figyelmezteti őket: vigyázzatok, ne feledkezzetek el róla, ne imádjátok a bálványokat! Isten ugyanis féltőn, azaz féltékenyen szerető Isten. És ez jó hír! Nem cserél le, nem állít félre, nem lesz hűtlen, hanem ragaszkodik. A szövetség természetének lényege ugyanis, hogy ISTEN HŰSÉGES!

Kedves Testvérem: itt ér össze az egyéni és közösségi sorsunk. Itt a válasz a legmélyebb kérdéseinkre és hiányainkra. Isten nem a hiányaink betöltője, de gondviselő Atyánk és bízhatunk benne! Mert Ő HŰSÉGES! És a szövetségben követésre hív, bizalomra, Vele járásra.

A Mindenható Isten a mi kis töredékes életünk, történetünk része is akar lenni és azzá lesz. Mindezt Ő úgy tette, hogy betöltötte helyettünk a törvényt, mikor elküldte értünk az Ő szent Fiát. Átala van szabad utunk az Atyához és lehetünk, maradhatunk meg a szövetségben. Hálából lehet ez a mi utunk is. Induljunk el most először vagy újra és újítsuk meg Vele a szövetségünket!